

PAUTES PER APLICAR EL BOICOT CULTURAL INTERNACIONAL A ISRAEL

PACBI

Campanya Palestina pel Boicot Acadèmic i Cultural a Israel

22-07-2009

www.rebellion.org

Des d'abril de 2004 PACBI ha convidat als intel·lectuals i acadèmics de tot el món a "boicotejar exhaustiva i sistemàticament les institucions acadèmiques i culturals israelianes com una contribució a la lluita per acabar amb la ocupació, colonització i sistema d'apartheid d'Israel" (1)

Al 2006 la contundent majoria dels treballadors de la cultura palestins, incloent a la majoria dels directors de cine i artistes, recolzats per centenars de treballadors internacionals de la cultura, van fer una crida a tots els directors de cine i artistes internacionals de consciència a unir-se al boicot cultural institucional contra Israel (2). En resposta a aquesta crida, el cèlebre escriptor i artista britànic John Berger va fer pública una declaració que va ser recolzada per desenes d'artistes destacats, escriptors i directors de cinema internacional demanant als seus col·legues de tot arreu del món que subscriguessin la crida palestina de boicot cultural (3).

En l'esperit d'aquest boicot cultural i coherent amb la seva lògica, en un anunci publicitari de mitja pàgina publicat el 8 de maig de 2008 al [diari britànic] International Herald Tribune sota el títol de "Cap raó per celebrar" desenes de figures culturals internacionals destacades (incloent a Mahmoud Darwish, Augusto Boal, Ken Loach, Andre Brink, Ella Shohat, Judith Butler, Vincenzo Consolo, Ilan Pappé, David Toscana i Aharon Shabtai) van firmar una declaració en resposta a les celebracions mundials del "60 aniversari" d'Israel afirmant (4):

"No hi ha motius de celebració! Als 60 anys Israel és un Estat que segueix denegant als refugiats palestins els seus drets sancionats per la ONU simplement perquè són "no jueus". Segueix ocupant il·legalment Palestina i altres terres àrabs en violació de moltes resolucions de la ONU. Segueix violant persistent i terriblement el dret internacional i els drets humans fonamentals amb total impunitat, quelcom que li permet un magnànim recolzament econòmic, diplomàtic i polític d'Estats Units i la Unió Europea. Continua tractant als seus propis ciutadans palestins amb una discriminació institucionalitzada".

La campanya de boicot cultural contra l'apartheid sud-africà ha estat una font fonamental d'inspiració per formular tan la crida palestina al boicot com els seus criteris. En aquell context l'argument clau presentat pel règim sud-africà i pels seus defensors a tot el món en contra del boicot cultural i esportiu a l'apartheid cultural (que el boicot viola la llibertat d'expressió i l'intercanvi cultural) va ser refutat amb fermesa pel director del Centre de Nacions Unides contra l'Apartheid, Enuga S. Reddy, qui al 1984 va escriure (5): "És com a mínim bastant estrany que el règim sud-africà, que denega totes les llibertats... a la majoria africana... es torni un defensor de la llibertat dels artistes i esportistes del món. Tenim una llista de persones que han actuat a Sud-àfrica per ignorar la situació, atrets pel diner o indiferents al racisme. S'ha de persuadir-los de que deixin d'entendre's amb

l'apartheid, de que deixin de beneficiar-se del diner de l'apartheid i de que deixin de servir als propòsits de propaganda del règim d'apartheid". De forma similar, l'objectiu de la crida al boicot cultural són les institucions, projectes i esdeveniments que segueixen servint a les intencions del règim colonial i d'apartheid israelià.

Durant cinc anys d'intens treball amb companys en varis països per promoure el boicot cultural contra Israel, la PACBI ha examinat exhaustivament desenes de projectes i esdeveniments culturals, i ha valorat l'aplicabilitat del criteri de boicot a aquests i, en conseqüència, ha publicat cartes obertes, declaracions i opinions consultives sobre el tema. Les dues conclusions més importants a les que es va arribar en aquest aspecte eren: (a) molts d'aquests esdeveniments i projectes cauen a una zona gris i incerta que és difícil de valorar, i (b) l'objectiu del boicot ha de ser no només les institucions còmplices sinó també els vincles inherents i orgànics entre elles que reproduïxen la maquinària de la subjugació colonial i de l'apartheid. Basant-se en aquesta experiència i en resposta a la cada cop major demanda a la PACBI d'unes pautes en l'aplicació del boicot cultural a diversos projectes, des de festivals de cine a exposicions d'art i actuacions musicals i de dansa i conferències, la Campanya exposa a continuació uns criteris inequívocs, sistemàtics i coherents que aborden específicament els matisos i particularitats del camp de la cultura.

L'objectiu fonamental d'aquests criteris és ajudar a guiar als treballadors i organitzadors d'esdeveniments culturals de tot el món quan s'adhereixin a la crida palestina al boicot, com una contribució a l'establiment d'una pau justa a la zona.

Criteris del boicot cultural

D'aquí en endavant, la paraula "producte" es refereix a productes culturals com pel·lícules i altres formes d'art; "esdeveniment" es refereix a festivals de cine, conferències, exposicions d'art, espectacles de dans i música, gires d'artistes i escriptors, entre altres activitats.

Abans de discutir les diferents categories de productes i esdeveniments culturals, i com a norma general fonamental, pràcticament totes les institucions culturals israelianes, a no ser que demostrin el contrari, són còmplices de mantenir la ocupació israeliana i de denegar els drets palestins bàsics, ja sigui mitjançant el seu silenci o la seva implicació real en justificar, encobrir o desviar d'una altra manera deliberadament l'atenció de les violacions per part d'Israel del dret internacional i dels drets humans. En conseqüència, s'ha de boicotejar a aquestes institucions, tots els seus productes i tots els esdeveniments que elles patrocini o recolzin. De la mateixa manera, s'han de boicotejar esdeveniments i projectes que impliquin a individus que explícitament representen a aquestes institucions còmplices.

El següent criteri pot ser que no sigui completament exhaustiu i, sens dubte, no substitueix, reemplaça o eludeix altres criteris de boicot que siguin de sentit comú, particularment quan un producte o esdeveniment cultural demostra ser explícitament justificatiu, defensor o promotor de crims de guerra, discriminació racial, apartheid, supressió de drets humans fonamentals i greus violacions del dret internacional.

Basant-se en això anterior, el boicot cultural a Israel s'aplica a les següents situacions:

(1) El producte cultural és encarregat per un organisme oficial israelià

Tots els productes culturals encarregats per un organisme oficial israelià (per exemple, una pel·lícula finançada per un ministeri del govern, un municipi, una ambaixada, un consolat, l'Estat o un altre organisme públic) mereixen ser boicotejats per raons institucionals ja que han estat encarregats, i per tant, finançats per l'Estat d'Israel (o qualsevol de les seves institucions còmplices) específicament per ajudar a la propaganda de l'Estat o als intents de “renombrar” que tenen l'objectiu de diluir, justificar, encobrir o altres formes de desviar l'atenció de la ocupació israeliana i d'altres violacions dels drets dels palestins i del dret internacional. Però, amb molta freqüència aquest nivell de complicitat explícita és difícil d'establir, ja que la informació sobre aquests encàrrecs directes pot ser que no estigui fàcilment disponible o que inclús s'oculti intencionadament.

(2) El producte és finançat per un organisme oficial israelià, tot i que no encarregat (no existeixen condicions polítiques)

El terme “condicions polítiques” aquí es refereix específicament a aquelles condicions que obliguen al receptor d'un fons a servir directa o indirectament als esforços de propaganda o de “renombrar” del govern. Els productes finançats pels organismes oficials israelians (tal com es defineixen en la categoria (1) abans mencionada), però no encarregats i, per consegüent, no vinculats a cap condició política, no són, per se, subjecte de boicot. Segons el criteri de la PACBI, els productes culturals individuals que reben fons de l'Estat com a part del dret del treballador de la cultura individual en tant que ciutadà contribuent sense que ell o ella estigui obligat a servir als interessos polítics i a les condicions polítiques de l'Estat, no són boicotejables. D'altra banda, acceptar aquestes condicions polítiques convertiria clarament el producte o esdeveniment cultural en una forma de complicitat al contribuir als esforços d'Israel d'encobrir o ocultar la seva realitat colonial i d'apartheid, i a conseqüència d'això seria boicotejable.

Mentre que en aquest context s'ha de respectar completa i sistemàticament la llibertat d'expressió, particularment de l'expressió artística, un artista individual, director de cine, escriptor, etc., israelià o no, no pot estar exempt de ser subjecte de boicots que ciutadans de consciència de tot el món (més enllà de l'abast del criteri de boicot de la PACBI) poden demanar en resposta al que en general es considera un acte o declaració particularment ofensiu per part del treballador o treballadora de la cultura en qüestió (com la incitació directa o indirecta a la violència; la justificació -una forma indirecta de defensa- de crims de guerra i altres greus violacions del dret internacional; declaracions racistes; participació real en violacions de drets humans, etc.). A aquest nivell, els treballadors de la cultura israelians no estarien automàticament exempts d'una crítica justificada o de qualsevol altra forma legal de protesta, incloent el boicot; serien tractats com tots els demés infractors en la mateixa categoria, no millor ni pitjor.

(3) L'esdeveniment és patrocinat parcial o totalment per un organisme oficial israelià

El principi general és que un esdeveniment o projecte dut a terme sota el patrocini/auspici de o en relació a un organisme oficial israelià constitueix complicitat, i per consegüent, és mereixedor de boicot. També està ben documentat actualment que els artistes, escriptors i altres treballadors de la cultura que sol·liciten finançament estatal

per cobrir el cost de la seva participació en esdeveniments internacionals, o dels seus productes culturals, han d'acceptar contribuir als esforços de propaganda oficial d'Israel. Per això el treballador de la cultura ha de firmar un contracte amb el ministeri d'Assumptes Exteriors que obliga al treballador o treballadora a "comprometre's a actuar fidel, responsable i incansablement per proporcionar al ministeri els millors serveis professionals. El proveïdor del servei és conscient de que el propòsit d'encarregar-li un servei és promoure els interessos polítics de l'Estat d'Israel via la cultura i l'art, incloent el contribuir a crear una imatge positiva d'Israel" (6).

(4) El producte no està finançat o patrocinat per un organisme oficial israelià

A no ser que violi algun dels criteris abans mencionats, en absència de patrocini oficial israelià, el producte individual d'un treballador israelià de la cultura no és, per se, boicotejable, tot i el seu contingut o el seu mèrit.

(5) L'esdeveniment o el producte promou falsa simetria o "equilibri"

Els esdeveniments i projectes culturals que implica a palestins i/o àrabs israelians i que promouen "l'equilibri" entre les "dues parts" al presentar els seus respectius relats, o es basen en la falsa premissa de que colonitzadors i colonitzats, opressors i oprimits, són igualment responsables del "conflicte", són intencionadament enganyosos, intel·lectualment deshonestos i moralment censurables. Aquests esdeveniments i projectes, que sovint busquen fomentar diàleg o "reconciliació entre ambdues parts" sense abordar els requisits de justícia promouen la normalització de la opressió i de la injustícia. A no ser que estiguin emmarcats en l'explícit context d'oposició a la ocupació i a altres formes de la opressió israeliana dels palestins, tots aquests esdeveniments i projectes que reuneixen palestins i/o àrabs i israelians són forts candidats al boicot. Altres elements que la PACBI té en compte al evaluar aquests esdeveniments i projectes són les fonts de finançament, el disseny del programa, els objectius de la organització o les organitzacions patrocinadores, els participants i similars factors rellevants.

Referències:

[1] <http://www.pacbi.org/etemplate.php?id=869>

[2] <http://www.pacbi.org/etemplate.php?id=315>

[3] <http://www.pacbi.org/etemplate.php?id=415>

[4] [http://www.pngo.net/data/files/english_statements/08/PNGO-THT-HP5208\(2\).pdf](http://www.pngo.net/data/files/english_statements/08/PNGO-THT-HP5208(2).pdf)

[5] http://www.anc.org.za/un/reddy/cultural_boycott.html

[6] <http://www.haaretz.com/hasen/spages/1005287.html>

Enllaç amb l'original: <http://www.pacbi.org/etemplate.php?id=1045>